

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XV
Wstęp	1
Rozdział I. Życie umowy konsumenckiej po uznaniu jej postanowienia za nieuczciwe	7
§ 1. Istota problemu	7
§ 2. Cel art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG	9
§ 3. Wykładnia art. 385 ¹ § 2 KC a art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG	18
§ 4. Artykuł 8 dyrektywy 93/13/EWG – możliwość zapewnienia wyższego stopnia ochrony konsumenta przez państwa członkowskie	25
§ 5. Co może sąd w przypadku stwierdzenia, że umowa zawiera nieuczciwe warunki?	33
I. Kryteria rozstrzygnięcia sądowego	33
II. Utrzymanie umowy w mocy jako dyrektywa naczelna	40
III. Pozbawienie umowy mocy obowiązującej może być wymierzone w interes konsumenta lub sprzeczne z jego wolą .	44
IV. Utrzymanie w mocy umowy po eliminacji postanowienia nieuczciwego	58
V. Uczciwie wykonywane potencjalnie nieuczciwe postanowienie (okazja nie zawsze czyni złodzieja)	62
VI. Dynamizm w czasie statusu postanowienia z punktu widzenia testu uczciwości	69
VII. Pozbawienie umowy w całości mocy obowiązującej (nieudana reanimacja)	70
VIII. Czy sąd może zastąpić postanowienie nieuczciwe postanowieniem uczciwym?	71
§ 6. Implementacja dyrektywy w innych krajach członkowskich	82
§ 7. Wnioski	84
Rozdział II. Sankcja zamieszczenia w umowie niedozwolonego postanowienia w świetle dyrektywy 93/13/EWG i orzecznictwa TSUE.	91
§ 1. Uwagi wprowadzające	91

§ 2. Sankcja z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG w orzecznictwie TSUE	92
§ 3. Sankcja z art. 385 ¹ § 1 KC	98
§ 4. Wyrok TSUE z 21.12.2016 r. i jego ocena	103
§ 5. Znaczenie wyr. TSUE z 21.12.2016 r. dla prawa polskiego	108
Rozdział III. Dopuszczalność ograniczenia w czasie skutków uznania nieuczciwego postanowienia umowy konsumenckiej za niewiążące w świetle wyroku TSUE z 21.12.2016 r.	
§ 1. Teza wyroku TSUE z 21.12.2016 r.	111
§ 2. Stan faktyczny	111
§ 3. Istota problemu prawnego	113
§ 4. Stanowisko rzecznika generalnego	113
§ 5. Stanowisko TSUE	120
§ 6. Ocena stanowiska TSUE	123
I. Uwagi wprowadzające	123
II. Źródła prawa Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem orzeczeń TSUE	124
III. Zasada autonomii proceduralnej państw członkowskich	127
IV. Charakter regulacji zawartej w art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG	128
V. Ocena stanowiska TSUE	130
§ 7. Wpływ orzeczenia TSUE na polski porządek prawny	144
Rozdział IV. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za skutki decyzji Prezesa UOKiK o nałożeniu kary pieniężnej na przedsiębiorcę za stosowanie klauzul niedozwolonych o treści tożsamej z klauzulami uznanymi za niedozwolone we wzorcach umowy innego przedsiębiorcy w świetle wyr. TSUE z 21.12.2016 r., C-119/15, <i>Biuro podróży „Partner” sp. z o.o. sp.k. p. Prezesowi UOKiK</i>	
§ 1. Uwagi wprowadzające	147
§ 2. Tezy opinii rzecznika generalnego <i>H. Saugmandsgaarda ØE</i> i wyr. TSUE z 21.12.2016 r., C-119/15, <i>Biuro podróży „Partner” sp. z o.o. sp.k. p. Prezesowi UOKiK</i>	148
§ 3. Przesłanki odpowiedzialności z tytułu naruszenia prawa unijnego i podstawy tej odpowiedzialności w prawie polskim	152
§ 4. Kwestia prejudykatu stwierdzającego niezgodność aktu krajowego z prawem unijnym	156
§ 5. Kwestia wzruszalności decyzji Prezesa UOKiK o nałożeniu kary pieniężnej	157

Rozdział V. Prawo przedsiębiorcy do wysłuchania a uprawnienie Prezesa UOKiK do nakładania kar pieniężnych za stosowanie nieuczciwych postanowień wzorca umowy w świetle wyroku TSUE z 21.12.2016 r. ...	165
§ 1. Stan faktyczny	165
§ 2. Ogólne ramy instrumentów ochrony konsumentów w polskim porządku prawnym	168
§ 3. Regulacje UE w zakresie ochrony konsumentów – podstawa normatywna	174
§ 4. Funkcjonujący przed nowelizacją system ochrony konsumentów w prawie polskim	177
§ 5. Niezgodność rozszerzającego skutku prawomocności orzeczeń z prawem Unii Europejskiej	185
§ 6. Skutki wyroku TSUE dla polskiego systemu prawnego	195
I. Uwagi ogólne	195
II. Skutki wyroku TSUE dla postępowań prowadzonych przed Prezesem UOKiK oraz SOKiK	196
Rozdział VI. Zasada przejrzystości materialnej umowy konsumenckiej	201
§ 1. Istota problemu	201
§ 2. Istota problemu a prawo polskie	205
§ 3. Uzasadnienie aksjologiczne zasady przejrzystości materialnej	207
§ 4. Zasada przejrzystości materialnej a uczciwość (lojalność) kontraktowa	213
§ 5. Czy zasada przejrzystości materialnej stoi na straży zagwarantowania, aby umowa konsumencka była korzystna dla konsumenta? („Jeśli ludzie są wolni i równi, muszą być osądzeni, a nie niańczeni”)	225
§ 6. Jakie kryteria pozwalają ocenić, czy umowa konsumencka przeszła test przejrzystości materialnej?	229
§ 7. Zasada przejrzystości materialnej w świetle orzecznictwa TSUE	230
§ 8. Wnioski	238
Rozdział VII. Problem dopuszczalności przekształcenia kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej w kredyt w walucie polskiej z uwagi na abuzywność klauzuli walutowej (uwagi na tle relacji art. 69 PrBank do art. 385¹ § 2 KC)	245
§ 1. Uwagi wprowadzające	245
§ 2. Wybrane aspekty prawne dotyczące kredytów denominowanych lub indeksowanych do waluty obcej	248
I. Odpłatność jako istotna cecha każdej umowy o kredyt	248
II. Waluta kredytu jako element konieczny treści umowy o kredyt	249

Spis treści

III. Kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska	251
IV. Operacje walutowe banku a kredyty denominowane lub indeksowane do waluty obcej	254
V. Problem niedopuszczalności automatycznej „zamiany” kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej na kredyt wyrażony w walucie polskiej w przypadku abuzywności tzw. klauzul walutowych	259
VI. Problem przedawnienia roszczenia banku o zwrot nienależnego świadczenia spełnionego w wykonaniu nieważnej umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty obcej	265
VII. Relacja art. 69 PrBank do art. 358 ¹ § 2 KC	267
VIII. Dopuszczalność zawierania umów o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty obcej przed 26.8.2011 r. w świetle zasady swobody umów	268
IX. Ocena dopuszczalności stosowania stawki LIBOR do kredytu w walucie polskiej	270
§ 3. Wnioski	272
Rozdział VIII. Wpływ niedozwolonego charakteru klauzul zmiany oprocentowania lub kursu waluty na związanie stron umową kredytu	275
§ 1. Rozbieżność stanowisk w orzecznictwie i piśmiennictwie	275
§ 2. Abuzywność metody zmienności oprocentowania lub kursu waluty a związanie stron postanowieniem określającym zasadę zmienności oprocentowania lub indeksacji kredytu	277
§ 3. Możliwość utrzymania umowy w mocy w razie niedozwolonego charakteru postanowień określających rozmiar głównych świadczeń stron – prawo unijne	279
§ 4. Możliwość utrzymania umowy w mocy w razie niedozwolonego charakteru postanowień określających rozmiar głównych świadczeń stron – prawo polskie	281
§ 5. Norma dyspozytywna określająca metodę i zakres zmienności oprocentowania kapitałowego kredytu	283
§ 6. Norma dyspozytywna określająca charakter oprocentowania kapitałowego	292
§ 7. Norma dyspozytywna określająca metodę i zakres zmienności kursu waluty	292
§ 8. Wnioski	293
Indeks rzeczowy	295